

Teorie a základy didaktiky sportovních her (PSPH 623)

III. ročník (úsek studia) PS - TVS, VT; ZS 1/3, 25 lekcí (50 hodin); 4 kredity, Z + ZK

Garant: Mgr. Petra Pravečková, Ph.D.

Organizace výuky a tematický plán (pro výuku), požadavky (pro získání Z a ZK) v akademickém roce 2025/2026

Charakteristika: Přehled základních pojmů a poznatků v oblasti teorie a didaktiky sportovních her, a to se zaměřením především na školní tělesnou výchovu a různé formy zájmově rekreačních aktivit.

Tematický plán a rozpis výuky pro ZS 2025/2026

A. Přednášky – 1.-7.týden společně pro všechny paralelky - každé pondělí 11:00 - P6 nebo online (dle instrukcí přednášejícího)

B. Cvičení (soft./fotb.hřiště FTVS (SOFT/HRI), přetlaková hala FTVS (PHA))

Paralelka č.1: každé sudé úterý 16:30 + každý čtvrtek 7:30

Paralelka č.2: každé sudé úterý 18:15 + každý čtvrtek 9:15

Paralelka č.3: každé liché úterý 16:30 + každý čtvrtek 13:00

Paralelka č.4: každé liché úterý 18:15 + každý čtvrtek 11:00

Paralelka č.5: každá středa 1.-6.týden 16:30 + každý čtvrtek 18:15

Rozpis přednášek:

1/ Úvodní hodina – vysvětlení organizace předmětu, požadavků na zápočet a zkoušku, rozdělení sportovních her k didaktickému výstupu. Následuje přednáška - Didaktické formy a didaktické metody; didaktické aspekty učení herním dovednostem – pojetí ve školní TV; grafické značení (22.9., **Pravečková, ONLINE**);

2/ Didaktické styly (definice, význam, aplikace) (29.9., **Vorálek**);

3/ Didaktika SH; didaktický proces ve sportovních hrách – základní pojmy a charakteristika, interakční podstata; didaktický systém učiva, k problematice rozvoje HV ve školní TV; (6.10., **Jurková**);

4/ Teorie individuálního a týmového herního výkonu – determinanty, deformační faktory. Základy diagnostiky herního výkonu (13.10., **Šťastný**);

5/ Modifikované sportovní hry; sportovní hry pro zdravotně a mentálně postižené občany (20.10. **Carboch**);

6/ K pojmům „teorie SH“, historie moderních SH, třídění SH, systematika (27.10., **Pravečková, ONLINE**).

7/ Sportovní instituce (ve sportovních hrách) na mezinárodní a národní (české) úrovni, řízení soutěží ve SH (hrací systémy), hráci a soutěžní řady (3.11., **Pravečková, ONLINE**);

Rozpis cvičení pro paralelky č.1.-4.:

1.lekce softball: Využití didaktických forem a metod v softballu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky v pálkovacích sportovních hrách (**soft.hřiště**);

2.lekce softball: Specifika výuky softbalu (pálkovacích sportovních her) ve školní TV (**soft.hřiště**);

3.lekce softball: Didaktické výstupy studentů (**soft.hřiště**);

4.lekce fotbal: Využití didaktických forem a metod ve fotbalu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky ve fotbalu (*fot.hřiště*);

5.lekce fotbal: Specifika výuky fotbalu ve školní TV (*fot.hřiště*);

6.lekce fotbal: Didaktické výstupy studentů (*fot.hřiště*);

7.lekce florbal: Využití didaktických forem a metod ve florbalu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky ve florbalu (*přetl.hala*);

8.lekce florbal: Specifika výuky florbalu ve školní TV (*přetl.hala*) **28.10.-státní svátek**;

9.lekce florbal: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

10.lekce basketbal: Využití didaktických forem a metod v basketbalu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky v basketbalu (*přetl. hala*);

11.lekce basketbal: Specifika výuky basketbalu ve školní TV (*přetl.hala*)

12.lekce basketbal: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

13.lekce házená: Využití didaktických forem a metod v házené, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky v házené (*přetl.hala*);

14.lekce házená: Specifika výuky házené ve školní TV (*přetl.hala*);

15.lekce házená: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

16.lekce volejbal: Využití didaktických forem a metod ve volejbale, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky ve volejbale (*přetl.hala*);

17.lekce volejbal: Specifika výuky volejbalu ve školní TV (*přetl.hala*);

18.lekce volejbal: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

Rozpis cvičení pro paralelku č.5:

1.lekce středa softball: Využití didaktických forem a metod v softballu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky v pálkovacích sportovních hrách (*soft.hřiště*);

2.lekce čtvrtek softball: Specifika výuky softbalu (pálkovacích sportovních her) ve školní TV (*soft.hřiště*);

3.lekce středa fotbal: Využití didaktických forem a metod ve fotbalu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky ve fotbalu (*fot.hřiště*);

4.lekce čtvrtek softball: Didaktické výstupy studentů (*soft.hřiště*);

5.lekce středa fotbal: Specifika výuky fotbalu ve školní TV (*fot.hřiště*);

6.lekce čtvrtek fotbal: Didaktické výstupy studentů (*fot.hřiště*);

7.lekce středa florbal: Využití didaktických forem a metod ve florbalu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky ve florbalu (*přetl.hala*);

8.lekce čtvrtek florbal: Specifika výuky florbalu ve školní TV (*přetl.hala*);

9.lekce středa basketbal: Využití didaktických forem a metod v basketbalu, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky v basketbalu (*přetl. hala*);

10.lekce čtvrtek florbal: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

11.lekce středa basketbal: Specifika výuky basketbalu ve školní TV (*přetl.hala*)

12.lekce čtvrtek basketbal: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

13.lekce čtvrtek házená: Využití didaktických forem a metod v házené, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky v házené (*přetl.hala*);

14.lekce čtvrtek házená: Specifika výuky házené ve školní TV (*přetl.hala*);

15.lekce čtvrtek házená: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*);

16.lekce čtvrtek volejbal: Využití didaktických forem a metod ve volejbale, aplikace a význam didaktických stylů a základy diagnostiky ve volejbale (*přetl.hala*);

17.lekce čtvrtek volejbal: Specifika výuky volejbalu ve školní TV (*přetl.hala*);

18.lekce čtvrtek volejbal: Didaktické výstupy studentů (*přetl.hala*)

Požadavky k udělení zápočtu:

1/ Aktivní účast ve cvičeních (max. celkem 3 absence – ne všechny v jedné sportovní hře)

2/ Didaktický výstup na zadané téma (viz dále *Téma didaktického výstupu*) + písemná příprava na didakt. výstup

Téma didaktického výstupu:

„Využití metodicko organizačních forem (MOF) ve vyučovací jednotce“. Na vybrané herní činnosti ze zadané/přidělené SH dokumentovat schopnost (didaktickou dovednost) manipulace se sportovně herním učivem ve smyslu jeho transpozice (přenosu) z relativně stálých podmínek a bez soupeře (automatizace) do podmínek určujících efektivní využití v utkání (fáze tvořivé asociace).

Upřesnění: Na zadané sportovní hře a na vybrané herní činnosti z této sportovní hry doložit čtyři cvičení a jednu hru od každé MOF, tedy:

- 1 cvičení v rámci PC I (max. na 10 minut),
- 1 cvičení v rámci PC II (max. na 10 minut),
- 1 cvičení v rámci HC I (max. na 10 minut t),
- 1 cvičení v rámci HC II (max. na 10 minut) a
- 1 průpravná hra (max. na 20 minut).

Cvičení s jednotlivými výstupy budou vždy až poslední 3. lekci v každé sportovní hře. Na jednu lekci případnou 3-4 výstupy, kdy student bude prezentovat **pouze jednu MOF** – např. pouze HC I (tak jak určí na začátku hodiny vyučující, ale připraveno musíte mít vše).

Požadavky na vypracování písemné přípravy na didaktický výstup:

1/ Student/studentka si zvolí herní činnost na předem přidělenou sportovní hru, která se stane předmětem vypracování přípravy na didaktický výstup.

2/ Písemná příprava na didaktický výstup bude vypracována do jednotného předem zaslaného formuláře a kromě MOF bude obsahovat:

- zaměření didaktického výstupu
- cíl didaktického výstupu
- charakteristiku tr.skupiny
- organizaci hodiny
- tréninkové nároky
- stručnou charakteristiku prezentované problematiky
- grafické značení/nákres jednotlivých cvičení
- počet opakování, časovou dotaci cviků
- bezpečnost jednotlivých cvičení

Písemná příprava se bude odevzdávat v písemné formě před didaktickým výstupem.

3/ Studenti, studentky mohou konzultovat zvolenou problematiku/nejasnosti v konsultačních hodinách příslušných učitelů KSH nebo prostřednictvím mailů:

- basketbal – Mgr.Kateřina Jurková, Ph.D.,
- fotbal – Mgr. Jakub Kokštejn, PhD.,
- florbal – Mgr. Michaela Běhanová,
- házená – Mgr. Jan Petružela, Ph.D.,
- softbal – Mgr. Petra Pravečková, PhD., PhDr. Jan Carboch, PhD.,
- volejbal – PhDr. Rostislav Vorálek, PhD.

Požadavek k vykonání ústní zkoušky:

Udělení zápočtu. (Bez udělení zápočtu a jeho zapsání do SISu se nelze na ZK ani přihlašovat).

Základní literatura:

PSOTTA, R., VELENSKÝ, M. a kol. *Základy didaktiky sportovních her*. Praha : Karolinum 2009.

TÁBORSKÝ, F. a kol. *Základy teorie sportovních her*. Praha : Univerzita Karlova, 2007.

VELENSKÝ, M. a kol. *Průpravné hry*. Praha : Karolinum, 2005

Rozšiřující literatura: Dle doporučení jednotlivých vyučujících.